

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Melvbent:	Vidéken:
Egy óra 30.000 K	Egy óra 36.000 K
Három óra 90.000 K	Három óra 108.000 K
Egyes más hónap 1000, vasár- és ünnepnap 2000 K	

Feloldó szerkesztő és lektorálódó:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap

A nemzetgyűlésen keveselték a népjóléti és földmivelésügyi miniszterium költségvetését.

Lukács György a numerus clausus eltörlését hangsúlyozta. — Foglalkozni kell a békeszerződés revíziójával.

A nemzetgyűlés mai ülése.

A nemzetgyűlés mai üléset háromnegyed tizenegykor **Scitovszky Béla** elnök nyitotta meg. A költségvetés első szónoka **Lukács György**

Csatlakozik Dréhr azon megállapításához, hogy a népjóléti tárca nagyon mostohán van dotálva. A népjóléti ügy azelőtt is mostohagyernek volt, most is. Pedig a népjóléti ügy rendkívül fontos. Gyermekvédelmünk is nagyon elhanyagolt, pedig a magyar gyermek: a magyar jövő. Nagyarányu embervédelmi politikára van szükség, hogy megalapozzuk a jövőt. A kormány módot kell találnia arra, hogy ezt a tárcát jobban dotálja. Majd a költségvetés bírálatára tér át.

Majd a fogalmi adóról szól és azt közgazdasági ellenesnek tartja. A pénzügyminiszternek a forgalmi adóra vonatkozó kijelentései azonban megnyugtatók.

A mai nyomorúságos helyzetnek fő oka a trianoni békeszerződés. Ma már bebizonyult, hogy lehetetlen a világot két részre osztani: egyfelől rabszolgákra, másfelől rabszolgafartókra. Az igazságtalanó erószakos, kapzsi békék megbontották a világot egyensúlyra, de ezt a megbontást nemcsak mi érezzük, hanem majd-nem ugyanilyen mértékben érzik, a magukat győztesnek nevező államok is.

Mindent el kell követni, hogy a külföldi tőkék bejöjjenek az országba. Ez a külföldi tőke azonban ma még nem jelentkezik olyan mértékben, mint kívánatos volna.

Ezután a numerus clausus kérdésével foglalkozik. A numerus clausus mindig összekapcsolja a botbontásról szóló törvénnyel, mert mindkettőt egyidőben hozták meg. Mindkettőt vissza esést jelentett. A botbontás szerinte a balkáni nivóra való visszaesést jelentette.

Koszo: Nem alkalmazzák egyetlen egyszer sem.

Lukács: Ez bizonyítja, hogy nem volt rá szükség.

Koszo: Jó a töltött puska.

Lukács: Szerinte a numerus clausus törvénye nem őszinte. Jól tudja, hogy a bolsevizmus vezérkarában túl nyomóan a zsidóság tagjai ültek a zsidók egyrésze tehát súlyosan vétett hazája ellen. Ennek a résznek vétké miatt azonban nem lehet a zsidóság egyetemét büntetni. Ha numerus clausus szükséges lett volna is, ma már megtette hivatását és most már nincs rá szükség.

Szóvá teszi a királykérdést. Véleménye az, hogy ezt a kérdést továbbra is nyugvóponton kell tartani, mert nem érkezett el az ideje annak, hogy ezt a kérdést megoldják.

A győztesek erőszakossága terem-

tette azt a helyzetet, hogy királyság vagyunk király nélkül.

A restaurációs kísérlet alkalmával a kisanant erőszakosan beleavatkozott ebbe a kérdésbe, amelyet még a trianoni szerződés sem mert említeni és a nemzetek szövetségének paktum ellenére hadakkal fenyegetett meg bennünket. Az erőszakkal szemben kénytelenek voltunk meghajolni és meghoztuk a detronizációs törvényt, azonban a királyi széket üresen tartottuk, a királyi méltóságot üresen fogjuk tartani és kell is tartani.

De ki kell erőszakolni azt is, hogy a békeszerződésben biztosított jogainkat respektálják. A kisebbségi kérdést, amely pedig ma már nemzetközileg is szabályozva van, mert hiszen vannak már nemzetközi szerződések a kisebbségek védelmére vonatkozólag, ezek közé a kérdések közé tartozik, amely a lefegyverzés kérdésével együtt állandóan napirenden kell, hogy maradjon. Az utóállamok teljesen negligálják ezeket a nemzetközi szerződéseket. Nap-nap után halunk újabb és újabb sérelmeket. — Cseh-Szlovákiában a polgároktól egész seregetől vonták meg az állampolgárságot, mert hiszen nem ismerik el községi illetőségüket. Romániában az erőszakoskodások ma is folynak. Jugoszláviában, ahol az első választások idején egy magyar embernek sem volt szavazati joga, a második választásnál az ott alakult magyar pártot erőszakosan szétverték. Hiába fordulunk panaszainkkal a nemzetek szövetségéhez. A nemzetek szövetségének tanácsa teljesen egyoldalú és elfogult szervezet. Ettől a szervezettől elfogultlan eljárást nem várhatunk.

A nemzetek szövetségének tanácsát meg kell reformálni, mert enélkül továbbra is a győztes államok ügynöke lesz. Egy olyan szövetség, melyből hiányzik Németország, Amerika és Oroszország, nem lehet a nemzetek együttes képviselőinek tekinteni.

A legnagyobb hibája ennek a tanácsnak az, hogy csak egyhangú határozatot hozhat és a legvívóbb államoknak semmiféle befolyásuk, sem szavuk nincsen a tanácsban. Az állandó nemzetközi írószógal szemben bizalommal viseltetik, viszont az ehhez vezető út el van torlaszolva. Ez is megreformálásra szorul. A lefegyverzés is csak egyoldalúan hajtották végre. Nekünk a békeszerződések revízióját kell követelni még pedig egészen nyíltan. A kormány iránt bizalommal viseltetik és a javaslatot elfogadják.

Ezután **Kállay Tibor** szól fel. A költségvetés — mondja — szoros és

szűkösben van a szanalással. Amikor a költségvetést vizsgáljuk, azt kell keresni, hogy alkalmazkodik-e a kormány a szanalási törvényben kifejtett programhoz és hogy a költségvetésben kifejezésre jutott gazdálkodás megadja-e azokat a feltételeket, amelyekben mi pénzügyi reorganizálás előfeltételeit látjuk. A reorganizálódáshoz és a korona stabilizálásához fűzőtt bizalom attól függ, hogy a költségvetés a múlt év tavaszán megállapított programot megfelele-e. Ebből a szempontból azt kell mondani, hogy a költségvetés a felállított program irányvonalainak és elveinek minden lényeges vonatkozásban megfelel.

A foragamiadó terén mutatkozónak lehetetlen állapotok. Ezek kiküszöbölése érdekében helyesnek tartanánk, ha az elsőrangú hivatalok vezetői kellő személyi felelősséggel tartoznának intézkedéseikért.

Ezután hosszasan foglalkozik azzal a kérdéssel, vajon milyen valutarendszerhez csatlakozzunk. A stabil-korona sorsát az angolfont sorsához kötöttük és koronánk követi az angol font árhullámzásait. A valutaforgalommal behatóan foglalkozni kell. Annak idején azért hangoztatta a frank alapra való áttérést, mert azoknak az államoknak legnagyobb része, amelyek stabilizálták pénzüket, a frankszámításra mentek át. Nekünk mindenesetre tekintettel kell lenni a valuta reform kérdésénél arra a körülményre, hogy milyen valutarendszerre ternek át a környező államok.

Ezután a kisbirtokok gazdálkodásáról beszél. A földbirtokok reformot nem tartja befejezettnek, mert lehetnek olyan esetek, ahol a földbirtok-reform során földhöz jutott kisbirtokok nem tudnak elegendő hasznót elérni, ami az elcségyedéshez vezet. Szükségesnek tartja a földbirtok-reform teljes felszabadítását. A világháború erősen megtépázta a liberális eszméi tartalmát világ-szerte. A kíméletlen verseny az erkölcsi bukás és a gyengék elnyomása nem hoz jó gyümölcsöket. Ezért kell nekünk a konzervatív világnézet mellett állást foglalni. (Helyeslés). A konzervativizmus nem maradás, hanem összefogás a közös munka és a megfontolt reformok útján való haladás, amely nem kizárólag egyesek boldogulását, hanem csupán a nemzetek egyetemese célját szem előtt. (Helyeslés). Ez az a szempont, amely a konzervatív gondolatát a kormány zópart programjának egyik részévé tette. Örömmel üdvözli a költségvetést és elfogadja. (Eljenzés és taps).

Alföldy Béla szól fel ezután. Közegészségügyi problémákkal foglalko-

zik, Roppant sivárnak látja Magyarország jövőjét. Határozati javaslatot nyújt be, az orvosok elhelyezésének szabályozása és a közegészségügyi viszonyok megjavítása érdekében. Kéri a kisebb községeknek hivatalos orvosokkal való ellátását. Szükségesnek tartja a költségvetés közegészségügyi tételeinek felemelését, mert a mai összegekkel nem lehet a vér-baj, tüdővész és alkoholizmus ellen eredményes küzdelmet folytatni.

A következő felszólaló **Csizmádia András**. Örömmel fogadja a költségvetést, mert abban lelet látja a korona stabilizálásának és a gazdasági életünk újjászületésének. Majd rátér a kisgazdasáradalom súlyos helyzetére és főként azokra a nehézségekre mutat rá, amelyeket a mezőgazdasági hitel hiánya okoz. Ismerteti azokat a sérelmeket, amelyek az adó-kivetések terén az adókievő és beszedő közegek önkényes eljárása következtében éri a falu népet. Ezután a forgalmi adó igazságtalanságára mutat rá. Sürgeti a lakások forgalmának szabaddá tételét és kerületnek néhány példájával bizonyítja azt, hogy ott, ahol a lakást felszabadították, magától megszűnt a lakás hiány. A költségvetést elfogadja.

Szűj Bálint szól el ezután. A szanalás nagy terhet rótt a nemzetre, de ezt kénytelenek vagyunk vállalni, ha gazdasági életünket helyre akarjuk állítani. Elismeréssel emlékszik meg a miniszterelnök érdemeiről, aki a külföldi kölcsön megszerzése alkalmával módot talált arra is, hogy felvilágosítsa a külföldet Magyarország helyzetéről és ártatlanságáról a világ háború felidőzésében.

Sajnálja, hogy a baloldali ellenzők nem vesz részt a vitában, azonban a mai helyzetnek kizárólag a radikális ellenzők az oka. Visszautasítja azt a vádat, amelyet a szocialdemokraták állandóan hangoztatnak a kisgazda képviselőkkel szemben, amikor azt állítják, hogy a kisgazdák nem képviselik a földmivelő munkásság érdekeit. Példákat hoz fel arra nézve, hogy a szocialdemokraták a földmunkások megszervezésére olyan elemeket küldenek ki, akiknek semmi köze a földmunkássághoz és annak életét nem is ismerik.

Vitatkozik a szocialdemokratáknak azzal az állításával, hogy csak ők képviselik a népet a kisgazdák nem. Megállapítja, hogy a kisgazdák a mezőgazdasági munkásság érdekeit szívükön viselik. A közállapotokat illetőleg meg kell állapítani, hogy sok hiba van, ezek azonban nagyrészt a háború rovására írhatók. A háború után azonban azok a hadigazdagok, akik a háborúban megszédtek magukat a kisgazda társadalmat állították oda bűnbakkul. A mostani buza ár-emelkedésénél is azt látjuk, hogy a hasznot nem a kisgazda teszi zsebre, aki már régen eladta búzáját 300 ezer koronás áron, hanem a kereskedő, aki megvette.

Foglalkozik a 16 pont egyes pontjaival, amelyből a kormány még nem teljesítette a kisgazdák kívánásait. Így például a szervezkedés közmunkák és örökösödési adó kérdésében. Általában a 16 pont teljesítését kéri a kormánytól.

Csontos Imre közbeszól: Nem kell ide más ellenzők, elég ellenzők vagyunk mi is.

Szűj Bálint: Igaz, hogy megállapítottam a bajokat, de kijelentem, hogy nekünk csak ezen az oldalon van

helyünk, hiszen 1918-ban, amikor a szocialdemokraták vették át a kormányt, láttuk, milyen volt a helyzet. Örültünk, hogy életünk megmaradt. Hol van a polgári ellenzék memóriája ha nem emlékszik arra, hogy akkor a polgári miniszterek csak szolgáltak a szocialisták kezében. Fegyveresen felvonultak a hadügyminiszterium elé és sorra buktatták a honvédelmi minisztereket, amíg egy sanda zsidó Böhm oda nem került. Hát nem látják a polgári képviselők hogy most is csak oda jutnak, ha a szocialdemokraták kezébe kerül a hatalom. A költségvetést elfogadják.

Sokorópátkáid Szabó István után **Karrafiáth** Jenő interpellált a radio ügyben hogy a rádió szabaddatelevezél az mindenki által használható legyen. A kereskedelmi miniszter válaszába: kizárólag hogy legközelebb megjelenik a rádiórendelet s akkor lehetővé válik az igénybevétele.

Debreceni Csokonai-kör előadó ülése.

Vasárnap délután öt órakor lesz.

A Csokonai-kör és a La Fontaine Irodalmi Társaság 1925. január 25-én, vasárnap délután öt órakor a városi zeneiskola hangversenytermében előadó-ülést tart. Műsor: 1. Üdvözlő beszédet mond Pap Károly dr., egyetemi rektor, a Csokonai-Kör elnöke.

2. La Fontaine és a La Fontaine társaság: Vikár Béla, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a La Fontaine Társaság főtájkára.

3. Francia lírikusok verseiből szaval Simonyi Margot előadóművésznő, a La Fontaine Társaság tagja.

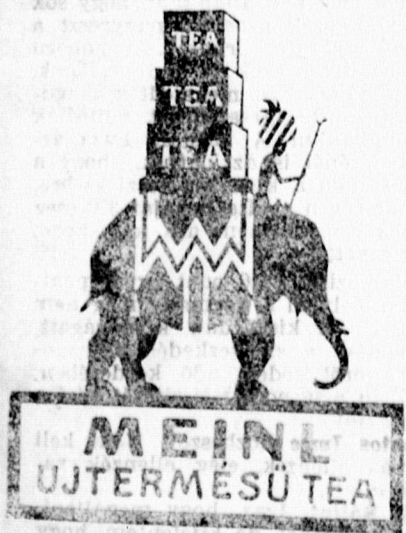
4. Francia történelmi dalciklus: a) Corneille—Paladilhe: Pszche. (XVII. század.) b) Florian—Paladilhe: Az utazás. (XVIII. század.) c) Coppée—Népies dallam: Vasárnaphajnalban. (Bretagnei népdal.) Éneklí Havas Gáborné urnő, a Csokonai-Kör tagja. Zongorán kíséri Diczig Alajos zongoraművész.

5. Victor Hugo. (Vetített képekkel.) Hankiss János dr. egyetemi tanár.

6. Modern francia dalköltészet: a) Leconte de Lisle — Fauré: Az iszapháni rózsák. b) Sully-Prudhomme — Fauré: A bölcsők. c) Verlaine — Hahn: Börtönből. d) Petőfi — Trémisot: Az évszakok. Éneklí Havas Gáborné. Zongorán kíséri Diczig Alajos.

7. Victor Hugo: a) A dzsinnek. b) Szemlélődések. Szavalja Simonyi Margot.

A belépőjegy ára 20.000 K. a Csokonai-Kör és a La Fontaine Társaság tagjainak 10.000 K. Diákjegy 5000 K. A jegyek Méliusznál és az előadás előtt a pénztárnál kaphatók.

Meskó Zoltán interpellációja a Léderer ügyben.

Hogyan lehetett Léderer Gusztáv tiszt a csendőrségnél Csáky gróf honvédelmi miniszter válasza.

A nemzetgyűlés mai ülésén **Meskó Zoltán** kérte a honvédelmi minisztert, interpellációjában, hajlandó-e felvilágosítást adni, miképpen vették fel Léderer Gusztávot az aktív tisztek közé. Kitérhet a felelősség ezért, hogy Léderer multját nem kutatták ki és járjon el sürgősen ebben az ügyben.

Csáky Károly honvédelmi miniszter azonnal válaszol az interpellációra. Köszönetet mond Meskó Zoltánnak, amiért alkalmat adott neki a felszólalásra. A dolog elsősorban őt mint felelős tényezőt arra készítette, hogy kikutassa, miképpen kerülhetett ez az ember a csendőrség szolgálatába.

A hadbírósg jelenleg az eset kivizsgálásán fáradozik és így még nem lehet minden részlet tisztán látni. Léderer a háboru alatt mint tartalékos főhadnagy szolgált és több kiüntetést kapott. A forradalomkor Pozsonyban rekedt, nem udják, mit csinált ott ezalatt az idő alatt. A kommunizmus alatt a szegedi vadász zászlóaljába melyet akkor önkéntes tisztekből állítottak össze, szolgálat-tételre jelentkezett. Akkor az idők nem voltak alkalmasak arra, hogy azoknak az embereknek, kik mint volt tisztek szolgálat-tételre jelentkeztek, előéletüket részletesen kikutassák. Természetes, hogy Léderert felvették a zászlóaljba. Ezzel a zászlóaljjal került a Dunántulra, majd a románok kivonulása után Budapestre. Ezt a zászlóaljat később a csendőrséghez osztották be, mint tartalék zászlóaljat, azután rsendőralakulat lett a zászlóaljból és ekkor azt a kértést adták elő a tartalékos tisztek, hogy ténylegesítsék őket, majd az éppen akkor szervezés alatt álló honvédségnél vagy a rsendőrségnél.

A próbaszolgálat ideje alatt ezeknek a tiszteknek előéletét amennyire lehetett kikutatták. Lődtre vonatkozólag az összes szálat Pozsonyba és Bécsbe vezették. Abban az időben nem végezhettek hivatalos kutatásokat.

Léderer újabb vallomásában elmondta, hogy a felesége fojtotta meg Kodelkát.

Ismét kihallgatták Léderernét. — Holnap lesz a helyszíni szemle. — Léderert szembesítik a feleségével.

Léderer nem lötte agyon Kodelkát.

Léderer Gusztáv a csendőrségi szolgálatán tegnap megtört a gyilkosság körülményeire vonatkozólag olyan vallomást tett, amely alkalmas lehet arra is, hogy az ítélkező bíróságok számára más minősítéseket teremtsen. Léderer most már tisztában van azzal, hogy mi vár rá. A rendőrségen elterjedt hírek szerint

tegnap bevallotta, hogy Kodelkát álmában fojtotta meg felesége Schwartz Mária.

Léderer Gusztáv teljesen összetört mondta jegyzőkönyvébe ezt az újabb adatot és hivatkozott arra, hogy

a felesége tervszerűen belékényszerítette abba, hogy Kodelkát ilyen úton tegyék el láb

kat. Ennél, az emberről nem volt más adat, mint tartalékos tiszti lista és a vadászszázalajtól beérkezett jelentések. A szolgálatot megfelelően ellátta és így került be a csendőrséghez.

Ami a házasságát illeti, 1918-ban lépett Pozsonyban házasságra. Akkoriban tartalékos tiszt volt, állás nélküli magánalkalmazott, tehát senkinek sem volt joga beleszólni abba, hogy kit vett feleségül. A ténylegesítés alkalmával okmányait is beszolgáltatta. Ezekben az okmányokban nőlen emberként szerepelt és sohasem derült ki hogy felesége van. Itt egy úr állt elő az adatokban t. i. meg kell tudni, hogyan volt lehetséges, hogy nőlen emberként szerepelt és hogy senki másfél év óta nem tett jelentést arról, hogy neki felesége van.

Ha a vizsgálat megfelelő adatokat szolgáltat, azonnal megindítja a szükséges megtorló eljárást azzal szemben — akit felelősség terhel. Meg kell jegyeznie, hogy bármey oldalról hangozzon el olyan megjegyzés, hogy ez az eset rávilágít a tisztikarra, az ellen a leghatározotabban tiltakoznék. Utóvégre nem lehet egy ember cselekedete miatt egy egész testületet felelősségre vonni. Ha valahol is nyomára jönnek annak, hogy nem oda való tisztek akadnak, azonnal eltávolítják őket. Amire most pozitív válasz nem adott, arra a vizsgálat befejezése után még talán alkalma lesz visszatérni.

Kéri válaszában tudomásul vételét.

Meskó válaszában kijelenti, hogy egyetért a honvédelmi miniszterrel abban, hogy ez az eset nem vehet árnyékot atisztikarra. Kéri a minisztert, ha esetleg létszámszaporításról lesz szó, akkor elsősorban az elbocsátott aktív tisztekre legyen tekintettel.

A honvédelmi miniszter megnyugtató kijelentése után a ház és az interpelláló képviselő a választ tudomásul vette.

alól és vegyék el tőle a 70 millió koronát.

Rendkívül sürgőssé vált ennek következtében, hogy újabb helyszíni szemlét tartsanak a tölgyfa-utcai lakásban és hogy itt szembesítsék Léderert feleségével.

Értesülésünk szerint a helyszíni szemle holnap délelőtt lesz a tölgyfa utcai lakáson és Csepelen. A helyszíni szemlén a szakértők is részt vesznek. Ugyanakkor házkutatást is tartanak a lakásban, hogy az esetleg eddig felgylalt bűnfeleket kívül megtalálják azokat a bűnfeleket is, amelyekre a nyomozásnak eddig még nem sikerült ráakadni.

Radocsay rendőrkapitány már hétfőn érintkezésbe lépett Makay Jenő ügyészségi alelnökkel, hogy újra kihallgathassák Léderernét.

Lédererné nem akar vallani.

Lédererné arra hivatkozott, hogy betegem nem hajlandó semmiféle újabb vallomásra. Miald amikor Makay ügyészségi alelnök már megállapította, hogy az asszonynak semmi baja nincsen, az asszonyt erős fedezet mellett visszavitték a főkapitányságra, egyenesen Radocsay szobájába.

Radocsay eléje tárta azokat az adatokat, amelyek Pozsonyból érkeztek és felmutatta az asszonynak a pozsonyi bankár eltűnéséről fennmaradt bűnfeleket, egy ezüst végű sétataplát és egy sziklát.

Lédererné egész testében megremegett, de visszautasította a gyanút, hogy Kodelka meggyilkolásán kívül más bűntényen is szerepe lett volna.

— Nem is ismerem azt a pozsonyi urat — mondta — még kevésbé ölhettem volna meg. Egyáltalán nem tudok semmiről, ne faggassanak tovább.

Kihallgatása mintegy fél óra hozsát tartott és azután átvezették Vogel rendőrkapitányhoz, aki Boross gyárigazgató meggyilkolásának körülményeire szeretett volna Lédererné vallomása alapján teljes világosságot deríteni.

Lédererné valóságban rémülten vette észre, hogy egyik kapitánytól a másikhoz vezetik, annyira remegett az első kérdésekre, hogy könnyörögve szólt a rendőrkapitányhoz:

— Rendkívül fáradt vagyok, engedjék, hogy leülhessek. Boross nem ismertem. Általában nem igen érintkeztem senkivel, de különben benn is bizonyítani tudom, hogy ebben az időben, amikor a kapitány úr előadása szerint a gyárigazgatót meggyilkolták Reichenhallban nyaraltam és már csak emiatt sem vehettem részt Boross meggyilkolásában.

Lédererné becsempészte magát a tisztikarba.

Jól informált helyen munkatársunknak ma a következőket mondták:

— Igan ugyan, hogy Léderer Gusztáv a honvédségi törvény 7-ik szakasza értelmében aktív katonatisztnak tekintendő. De az idézett törvény azt is kimondja, hogy a honvédség kötelékébe csak korrekt úri emberek vehetők fel, már pedig Léderer Gusztáv abban az időben, amikor a honvédség kötelékébe került, már nem rendelkezett ezzel az előfeltétellel, mert kaszírnot vett feleségül, ezt azonban eltitkolta és család módon becsempészte magát a magyar honvédség tisztikarába. Eppen ezért aktivitása kezdetől fogva származó hatállyal érvénytelen.

Dr. FLESCHE-től
SKABOSAN-kenőcs,
azelőtt **SKABOFORM** újból kapható
Leghamarabb megszűnteti a
viszketegséget,
sömört, ótvart, rühességet.
Nem piszkál, szagtalan, nappal is használható. Bedörzsölés utánra való
Skaboform puder
Kén és kátrányszappan.
TYUKSZEMET, bőrkeményedést, szemölcsöt leg hamarabb eltávolítja
Dr. Fleisch-től CANNABIN.
Kapható minden gyógyszerárban.

Ujdonságok.

A MANSZ iparos szakosztálya kultur-délutánt rendez.

A MANSZ iparos szakosztálya vasárnap délután a Bika kistermében egy kultur délután keretében Jókai centenáriumi ünnepélyt rendez. A rendezőségnek sikerült olyan nagyszabású műsort össze állítani és olyan kiváló szereplőket megnyerni, ami az ünnepély sikerét biztosítja.

A műsor a következő:
Megnyitó beszéd, tartja: dr. Medveczky Károly főtitkár.

Jókaitól szaval: Soós Irma.
Irredenta dalok: Jakobényi József
Jókait méltatja: Németh Jenő pia-rista tanár.

A holt költő szerelme: (Jókai Mór Zenésítette Liszt Ferenc, előadja: dr. Gévay Béla. Zongorán kíséri: Szilágyi Béla.

Jókai humora: Kenyeres Etta.
Mire megvénülünk: írta és előadja: Szilágyi Béla.

Érdeklődőket szívesen látunk. Belépti-díj nincs.

Előadás Debrecen multjáról. Vasárnap délután fél öt órai kezdettel folytatja előadását dr. Ecsedi István tanár Debrecen multjáról a Polgári és Gazdakörben. Ez alkalommal a Debrecen mai határábar egykor elpusztult falvakat fogja ismertetni. Előadása keretében bemutatja a határ település térképét vetített képen, valamint a muzeum által felásott templom helyek közül a jellegzetesebbeket. Az előadásra belépti-díj nincs.

Kávét kávéüzletben vásároljunk Piac-utca 59. sz alatt, Meinelnél.

Műhelytűz Bethlen-utcán. Nagy izgalmat keltett tegnap reggel 5-6 óra között Bethlen-utca 5. számú ház udvarán levő tűz. A szomszéd cselédei vették észre, az előtelefonált tűzoltók gyorsan eloltották. A tűz úgy keletkezett, hogy Végh Gyula és Bekó Sándor egy fűskamarát műhelynek alakítottak át. Kéménytűz keletkezett, mely egész éjjel lappangott.

Az ebési kettős gyilkosság gyanúsítottját Debrecenbe hozták. Hirt adtunk arról, hogy a Pusztai házaspár meggyilkolásával Kiss Károly munka nélküli egyént. Pusztai haragosát gyanúsítják. A csendőrség letartóztatta Kiss Károlyt és a helyszínre vitte. A gyanúsított konokul tagad. A csendőrség tegnap reggel a debreceni ügyészség fogházába szállította Kiss Károlyt, ahol előzetes letartóztatásba helyezték. Dr. Preinesberger vizsgálóbíró a csendőrség jelentését áttanulmányozta és azután fogja Kiss Istvánt kihallgatni.

Nagy szenzáció

6 drb. levelezőlap, egy művészi fényképnagyítással együtt
100 ezer korona.
TAKÁCS műtermében,
Osapó-utca 16. szám.

Elpusztíthatatlan
Rába szekérek
és
híató gumikerekek
RIESZ HENRIK
KÖCSIGYÁR.

A Casinó nagy művész-estélya

Az Opera kiváló művészei tartanak hangversenyt. Társas vacsora, utána táncvigalom.

A debreceni Casinó február hó 3-án, este 8 órai kezdettel, nagyszabású művészestélyt rendez, melyre előkelő fővárosi művészeket hívott meg. Valóságos szenzáció számba megy a Casinó igazgató-sága által tervezett estély, mely után társas vacsora és tánc lesz. Az estélyen közreműködnek a mai magyar zongoraművésznők legkiválóbbja *Bucsar Déla* akinek szereplése feltűnést fog kelteni. Az estély második nevezetes közreműködője a bájos szépségű *Kruyswyk Anna*, a m. kir. Operaház elsőrendű énekművésznője, aki eddigi szerepléseivel mindenütt dragadó hatást váltott ki a közönségből. A művésznőt, kiről bizvást mondhatjuk, hogy egy szöke csoda, ritka

nagy érdeklődéssel várják a Casinóban. Harmadik nagy szereplője az estélynek *Venczel Béla*, a m. kir. Operaház örökös tagja, a Német Becsületrend lovagja, Venczel Béla a nagyszerű basszista grafdíuzus műsort fog énekelni és benne a Casinó közönsége a ma élő legnagyobb magyar énekművészek egyikét fogja megismerni. *Kruyswyk Annát* *Pető Imre* operaházi karmester fogja kíséni. Venczel Bélát pedig dr. *Diczig Alajos*, akinek pompás muzsikálása közismert.

E szereplők fényes névsora eléggé garantálja a Casinó nagy művészestélyének eseményét és azt a rendkívüli nagy érdeklődést, melyet a Casinó tagjai sorában már az első hirre kiváltott.

Készül az új rendelet a forgalmiadó reformjáról.

Tavasszal lép életbe az új rend.

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a pénzügyi kormány a forgalmiadó reformja dolgában döntő elhatározásokat tett. A pénzügyminiszter ebben az ügyben tartott ankéton több ízben kijelentette, hogy csak olyan reformra hajlandó a kormány amely az eddigi 100 millió aranykorona adóbevételt továbbra is biztosítja. Az ankétek után az érdekeltségek azonnal hozzákezdték számításuk megalkotásához és mint értesülünk számításukat rövidesen be is fejezik. Az OMKE eddigi számí-

tásai szerint csak a vámnál 35 millió aranykorona forgalmiadó jövedelem volna biztosítható, ha az osztrák rendszert vezetnék be.

A kereskedelmi és iparkamarákban ugyancsak serény munka folyik és két hét múlva, amikor elkészülnek az összes számításokkal a pénzügyminiszternél újabb konferencia konferencia lesz. Az eddigi tervek szerint tavaszra készülne el az új forgalmiadó rendelt és a nyár elején már életbe lépne.

Színház.

Jan. 22-én: **Marica grófnő**, bérlet-szünetben.

Jan. 23-án: **Marica grófnő**, bérlet-szünetben.

Jan. 24-én: **Marica grófnő**, bérlet-szünetben.

Jan. 25-én: **Marica grófnő**, bérlet-szünetben.

Marica grófnő.

Bemutató előadás.

A Kossuth-utcai Muzsacsarnok falai közé diadalmas sikerrel vonult be tegnap a melódiák nagymesterének, Kálmán Imrénének új operettje a: **Marica grófnő**. Budapesten épen most éri meg századik előadását, amikor Debrecenben hódító utjára indult ez a dallamos operett.

Nótáit, énekszámait már a budapesti siker után azerte röpitették és például a debreceni publikum, ha az operettet magát nem is, énekszámait már nagyjából jól ismerte. A fővárosi káprázatos siker és a fulbe-mászó melódiák voltak a legtekélyesebb reklámjai az új operettnek s csak természetes, ha ezek után a debreceni bemutatót a szezon során nem igen tapasztalt láz előzte meg s napokkal a premier előtt minden jegy elfogyott.

Ez a nagy bizalmat és érdeklődést teljesen honorálja Kálmán Imre operettje. Csupa könnyed, kedves, dallamos melódiák gazdagsága **Marica grófnő** Ebreszt ugyan reminiscenciákat, emlékeztet a Cigányprimásra, legjobban a Csárdás királynőre, Kálmán Imrénének előbbi két ki-

tűnő operettjére, mégis olyan ötletesen, vagy hangulatosan siklik át új tere, hogy a közönség egyszerre rab jává lesz a bűvösen forgatott melódiáknak. Volt is minden énekszámra viharos taps, ujjazás, de legjobban az irredenta „Szép város Kolozsvár” után. Rengett a színház az eleméntáris erővel s percekig tartó taps és oljen orkántól.

A librettó is ügyes. Kellemesen szó rakoztat, mulattat és sokszor nagyon jóízűen meg is kacagtat. Wittenburg gróf, hogy vagyona roncsaiból kinzesse adósságait és megmentse, ami menthető kis hugának. Kolozsvár mellett Török Béla álnéven tisztartó lesz a dús gazdag Marica grófnő birtokán. Nem sokat törődött a grófné a birtokkal s mikor egyszer az ősi kastélyba menekül udvarlói elől, megszereti a tisztartót s az operett recipéjéhez tartozó félre értékek után boldogan neje lesz a tisztartó-grófnak. A librettót több jóízű figura, látványosság számba menő mozzanatok, csoportozatok, táncok tarkítják.

Az operett debreceni előadását **Kardoss Géza** nagy áldozatkészsége mellett gyönyörködtetőleg állította be **Unger Pista**. Diszletben, jelmezes csoportokban, színes felvonások és csoportozatokban meglepően szépét nyújtott.

Az ujdonság bemutatójának (volt még más hatalmas mágnes is: **Viola Margit**, a budapesti Király színház primadonnája, aki a címszerepet játszotta. Biztos játéka, terjedelmes és tisztán csengő hangja, behelző organuma és plasztikus táncával egyszerre meghódította a debreceni közönséget, amely viharos tapsokkal és sméltésekkel dokumentálta, hogy nem bír betelni a **Viola Margit énekelével és táncával**. Mindezekhez járultak káprázatos toalettjei. Csaknem minden jelenésében más és más ragyogó kosztümben tűndöklött.

Kitűnő partnere volt **Unger Pista**, akinek sem a játéka, sem a hangján nem hagytak nyomot a rendezés fáradalmi. Hatásosan játszott és melegen énekelte **Viola Margittal együtt** tündető lelkesedéssel vette körül **Rolko József** kabinet alakítást nyújtott a **Popolescu Dragomir** román herceg szerepében. Csaknem szakadatlan kacagás kísérte jelenéseit.

Kitűnő volt báró **Zsupán Kálmán** szerepében **Károlyi Vilmos**. **Csupa de ru, jókedv, ömlött el játéka**. Humorában diskrét, játékában pajkos, táncában pedig meglepően ügyes volt. Mikor **Viola Margittal együtt** dalolták „Szép város Kolozsvár” orkán-szerű taps zúgott a színházban **Kedves és temperamentumos Szilágyi Marcsa**, de tetszősek a táncai is. **Püspöky Rózi**, **Sötét Balázs**, **Torma Gusztó** és **Virágháty** illeszkedtek még találó alakítással a kerethe.

Határozottan forró színház-est volt a bemutató. Mindenkit meglepett és mindenkit meghódított. A gyönyörű kiállítás, a ragyogó jelmezek, a gondos előadás, a szereplők mind hozzájárultak a debreceni bemutató sikeréhez és természetesen az első között **Müller Mátyás**, a biztos kezű karmester.

Marica grófnő diadalmasan vonult be a Csokonai színházba és heteken át fogja gyönyörködtetni azokat, akik további előadását megnézik.

Ha helyet akar kapni a **Maricza grófnő** világláger operette előadásaira váltsa meg jó előre jegyét.

A legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozik mindenki a **Maricza grófnő**. **Kálmán Imre** világláger operette előadásáról, kiállításáról és minden egyes szereplő nagyszerű alakításáról.

Viola Margit, a színház illusztris vendégművésznője egy csapásra hódított meg egyaránt mindenkit oly mértékben, amilyenben az **Honthy Hanna** óta senkinek sem sikerült.

Aki az állomástönködt sértegette.

Ferenczi István géplakatos még 1923-ban Hajduboszorményben felugrott a mozgó vonatra és midőn az állomástönök leszállításra szolitotta fel sértegette. Ferenczit ezért tegnap 800 ezer koronára ítélte a debreceni törvényszék.

Meinel kávébehozatala Piac-utca 59. szám.

Fényképezőgépek és fotocikkek leg nagyobb választékban **Berzék** műtermében **Ferenc József-ut 38.** Lemez eladás darabonként is.

Mellbe szurta feleségét. Még tavaly nyáron történt Püspökladányban, hogy **B. Tóth Sándor** előbb feleségét, aztán magát mellbe szurta, mert az asszony elhagyta. A debreceni törvényszék tegnap vontá felelősségre **B. Tóth Sándort** tettért és három hónapi fogházra ítélte **B. Tóth Sándort**. Az ügyész fellebbezett.

Tűkörvartás, uvoconomolás, régi tőkés műalkotások **Birkovits Béla** árcsodái vállalat. Szív utca 14-18. Telefon 366.

KALAPOK férfiaknak velour és filából **FRANKEDANÉL** meggyehas mellett.

141 a Debreceni Ujság **141** telefon-száma **141**

Németországi új varrógép
10 éves jótállással **2.700.000 K.** **Saját készítésű csillárok.**
Rosenberg és Hammer, Plac-u. 8.

Gyógyászati és káprázatos **Dobozok**, minden változatba készülnek
DAVIDHAZY KALMAN könyvtársze és dobozgyár r.-t.-nél, **DEBRECEN**, FÜVÉSZKERT-U. 9.

A debreceni református kollégium mint a magyar nemzeti kultúra megalapítója.

Ezről az érdekes kultúrális témáról tartott tegnap előadást dr. Ecsedi István a második protestáns délutáni református főgimnázium tornatermében.

Eloadása kezdetén rámutatott arra hogy Debrecen volt Magyarország legnagyobb, leggazdagabb és legnépesebb városa a XVIII. század végéig. Ez időben (1790-1800) érte el a kollégium fejlődésének tetőpontját. E fejlődése a magyarnemzeti kultúra megalapozásában jutott kifejezésre.

Debrecenben alakul meg az első magyar tudományos társaság, mely 1795-ben kiadta az első magyar nyelvű grammatikát, a felsőbb tanuló és nagy közönség művelésére magyar nyelvű könyveket adtak ki.

E társaság ösztönzésére az egyházkerület 1797-ben kimondotta, hogy a latin nyelv ápolása mellett a felsőbb iskolákban milder tudományt magyarul kell tanítani. Nem hitt seneki a tanítás sikerében, de kellemes lett a családias, mikor 1799 tavaszán az első magyar nyelvű vizsga a kollégiumban fényeser sikerült.

Míg a tudósok a tudományokhoz hajlitották nyelvüket, addig az írók, költők, megalkotják az első irodalmi kört a kollégiumban. E kör magyarul versel, irányzata népies. E körből indul hódító utiára Csokonai.

A magyar ének és zene művelői mellett egy művészi társaság is alakult a debreceni kollégiumban. Tagjai felsőbb iskolás diákok voltak. Ezek részbe véstek. Míg metszeteikkel a művészetet szolgálták, másfelől a szemléltető oktatást fejlesztették. Ezek metszettek az első magyar nyelvű térképet és szemléltető képeket.

Végül rámutatott az előadó arra, hogy a kollégium tanárai és diákjai szoros kapcsolatban voltak a polgárokkal, sok hasznos szolgálattal tettek a városnak. Ezért támogatta polgárság mindig a kollégiumot és a diákságot.

A felolvasó üest nagyban emelte Debreceni Kató szép éneke, Földesné néhány verse.

Az aranykorona mai árfolyama.

Budapest, jan. 21. Az aranykorona mai árfolyama 14613.96 papirkorona.

Milyen idő várható.

Hazánk Keleti részén a hőmérséklet erősebb éjjeli lehülés folytán 10 fok C-ig súlyyodt. A nyugati részekben a hőmérséklet nappal a fagypontra felé emelkedett.

Időjelölés: Lényeges változás nem várható.

Máthéi János

vízvezetők, csatornázás és fürdőberendezési vállalata
Csapó-u. 24. Telefon 321.

A pénzügyminiszter a következő hetekben dülőre viszi a köztisztviselők fizetés emelését.

A közszolgálati alkalmazottak nemzeti szövetsége ma délután 6 órára összehívta a köztisztviselői tábor által már oly régóta várt országos nagyválasztmány ülését. — Ezen a nagyválasztmányi ülésen kellett volna a lemondott elnökségnek válaszolni a pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásokat, illetve annak eredményéről.

Az elnökség az utóbbi napokban úgy határozott, hogy a mára összehívott országos nagyválasztmány ülését elhalasztják a jövő hétre, e hó 28-ára. Az elhalasztás oka az, hogy a pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalások még nem jutottak átba a stádiumba, hogy az ered-

mérről kielégítő jelentést tehettek volna. Az általános fizetésrendezés kérdésére vonatkozólag a pénzügyminiszterium már konkrét kijelentést tett a köztisztviselők képviselői előtt, amennyiben határozottan kilátásba helyezték, hogy a fizetésemelésre vonatkozó lépéseket megteszi.

A közszolgálati alkalmazottak vezető emberei már úgy informáltak, hogy a miniszter ezeket a lépéseket meg is tette az illetékes tényezőknél és módot talál arra, hogy a következő hetekben az általános fizetésemelés kérdését dülőre vigye.

A miniszterelnök holnap ismerteti a kormány és a parlament munka programját.

A kormánypart csütörtökön újabb értekezletet fog tartani és akkor, gróf Bethlen István miniszterelnök ismerteti fogja a kormány és a parlament munkaprogramját. Rakovszky Iván belügyminiszter azt ohajtana, hogy a költségvetés után

a törvényhatósági javaslat jöjjön, azonban a kormánypart legnagyobb része azt kívánja, hogy a választójogot tűzzék napirendre. Minden valószínűség mellett szól, hogy a költségvetést a választójogi törvény javaslat fogja nyomon követni.

Mindenki titkokat suttog és részleteket beszél...

Szines léggömbök százai repülnek fel a farsangi bálban.

Természetesen az újságírók farsangi görbe éjszakájáról van szó mindenhol. Ahogy az első tudósítások megjelentek, mindenki megérezte, hogy valami olyan nagyszerű farsangi mulival egybekötött táncmulatság készül, ahol mindenkinek jól kell érezni magát. A nagy farsangi cécóra dolgoznak már az ügyes női kezek. A jelmez, álarcosbálla mindenki tart meglepetést ismerőseinek. A legnagyobb meglepetést nemcsak a közönség, de a rendezőség is fenntartja magának. Elsősorban a Pesti Kabaré öttagú művészgardája a tánc előtti műsorral fogja előkészíteni a hangulatot. Ezután a fellampionozott teremben a Csokonai színház meghívott művésznői és művészei első táncát sorolják ki. A konfetticsatát és a serpentinháborút a modern tánc hadviselés legújabb csodájával, a szines kis léggömbök százainak elbocsátásával fogja megverni a rendezőség. Ugyanis most érkezett meg Debrecből több száz kis léggömb. A

legelőkelőbb tánctermekben a közönség legújabbban csakis ilyen szállógáló léggömbökkel lelti a modern táncokat. A táncosok cipőjükhöz erősítik a selyemfálón hímáldozó sbines léggömböket és a táncosnő partnerének olyan ügyesnek kell lenni, hogy kézrekerítés nélkül, tánc közben sbéttrobantsa lábával a kedves kis játékszerrel. Nagy ügyesség kell ehhez az új tánckreációhoz. Erről beszél most mindenki. Sokan már otthon próbálják ezt a nagyszerű, látványos táncjelentet.

A február 1-i görbe éjszaka jegeit ma reggeltől kezdve árúlják Hegedűs és Sándor, Méliusz, Keszthelyi és Kronovitz könyvkereskedő üzletekben. A jegyek egyrésze már eddig is előjegyzésben el kelt. Tekintettel arra, hogy erre a szenzációsnak ígérkező farsangi görbe éjszakára nagyon sokan el fognak jönni, ajánlatos a jegyekről még ma gondoskodni mindenkinek. A jegyek kaphatók fentebb említett könyvkereskedésekben.

**Kölcsönöket árura, váltóra, ingatlanra folyósít.
Kosztpénzt heti kamatra elfogad.
Buzát kamatra átvesz és elhelyez.
Dr. Balázs Jenő bankháza piac-utca 89. szám**

Február és március egészen enyhe lesz.

Stokholm, jan. 21. A Meteorológiai intézet vezetője most tette közé az időjárás változásáról szóló tanulmányát, amelyben megállapítja, hogy 1789. óta nem volt olyan meleg december, mint 1924-ben. Megállapítja a tudós, hogy február és március egészen enyhe lesz és az idén korán fog tavaszodni.

Ebéd a magyar főiskolai hallgatók tiszteletére.

Konstantinápoly, jan. 21. A polgármester 150 személyes teastélyt adott a Konstantinápolyban időző magyar főiskolai hallgatók tiszteletére. A meghívottak sorában ott volt Tahy konstantinápolyi magyar követ is a követség egész személyzetével együtt.

A Roboz fivérek bűnpöre.

Délelőtt fél 10 órakor nyitotta meg az elnök a Roboz fivérek bűnperének tárgyalását. A mai napon egyetlen tanút sem hallgattak ki, csupán azokat a tanuvalomási jegyzőkönyveket olvasták fel, amelyek a Roboz fivérek 1920-ban Kolozsvárott tanúsított magatartásáról szólnak, hogy a Roboz testvérek miként verették meg az egyes ébredő érzelű magyar embereket Kolozsvárott a szigurancián azért, mert nem értettek velük egyet.

Ezután az ügyész a bizonyítást kérte, miután Roboz tagadja a jegyzőkönyvben foglaltak valódiságát, Kéri továbbá az ügyész az Új Élet egyes cikkeinek felolvasását, valamint egy-egy piros, fehér zöld színű rópiratnak a felolvasását, amelyben az van írva, hogy Magyarország nem érdemli meg a trianoni békeszerződés feltételeit sem.

Roboz Imre reptikázik az ügyész szavaira.

Az elnök ezután szünetet rendel el. Robozék védője a bizonyítás kiegészítését kéri. Több jezsuita páter kihallgatását kéri, többek között Páter Bus Jakab volt jezsuita rendfőnök és Páter Tomcsányi Pál kihallgatását. Azonkívül újságírókra, politikusokra hadügyminiszteri pendletekre és különböző iratokra hivatkozik, amelyekkel bizonyítani kívánja aztó hogy Robozék ártatlanok.

A bíróság rövid tanácskozás után kimondja, hogy határozatát holnap reggel 9 órakor fogja kihirdetni.

Holnap valószínűleg megkezdődik Miskolczy Ágost ügyészségi alelnök vádbeszédét.

KNOTTI KOVÁCSNÉ
szabászati és varrósiskolája
KOSSUTH-UTCA 48. SZÁM.
Beltartkozás 9 órától 1 óráig, d. u. 3-5-ig.

Vadbőröket

a legmagasabb napi árban
veszek.

Rókat nyestet, vadmaoskát, nyulat készítek. Ugyanott kész és feldolgozatlan szőrmeárúk kaphatók.

KÖVÁRY szücs, Piac ucca 42. Pannónia-szálló udvar.

Egy asszony agyonverte az anyósát.

Kaposvárról jelentik: Iharosban ifjabb Peterdi Jánosné észrevette, hogy anyósa, özvegy Peterdi Jánosné hetvenéves öregasszony a padlásról egy szakajtó listet csent el azzal a szándékkal, hogy pálinka becsereje.

A fiatalasszony olyan dühbe jött, hogy felkapta a közelében lévő baltát s négy csapást mért anyósa fejére. Az öregasszony hamarosan kiszenvedett. A fiatalasszony erre eldugta a baltát s fellármázta a szomszédokat, hogy távollétében anyósát valaki agyonverte.

A csendőrök azonnal megkezdtek a nyomozást, amelynek során a gyilkos asszony négyéves fiacskája rávallott anyjára. Elmondotta, hogy édesanyja hogyan verte agyon öreganyját és megmutatta az eldugott véres baltát is.

Ujabb karambol Romániában.

Bukarest, jan. 21. Az északi pályaudvaron a Cureta de Arges felől érkező személyvonat összeütközött a Nagyvárad felé induló gyorsvonattal. Emberéletben kár nem esett, a pálya azonban annyira megrongálódott, hogy ezen a vonalon egész éjtel lehetetlen volt a közlekedés.

Sztrájkoló diákok.

Prága jan. 21. A lapok jelentése szerint a bűnüldözői főiskola hallgatói sztrájkba léptek. A sztrájkoló diákok dr. Parduczky Károly tanárnak a szemklinika vezetőjének eltávolítását követelték.

A mai tőzsde.

A korona 72.

Budapesti zárlat: Angol Magyar 30. Fábák 4. Hazai bank 133. Lloy bank 18. Amerikai 1115. Általános 14. M. Hitel 485. Jelzálog 63. Leszámitoló 65. Olasz bank 20. O. Hitel 178. W. Bank V. 121. Bosnyák agrár 57. Földhitel 228. Hermes 26. Horvát szlovén 68. Ingatlan bank 220. Csehbank 20. Frgalmi bank 37. Ker. bank 21. M. német 24. Közp. jelz. 19. Városi B. Medkur 4. Nemz. bank és tak. 26 és egynegyed. Ker. bank 1103. Belvárosi tak. 32. Lipótvárosi 5 és háromnegyed. I. bpesti tőz. 89. Kőb. tak 14. M. alt. tak. 128. Mektár 180. Pesti Hazai első 3150. I. M. bizt. 7800. Fonciera 166. M. francia 290. Jég 77. Pannónia 2000. Pátria 90. Back malom 60. Borsod miskolci 217. Concordia 44.5 I. bpesti gőzm. 181. Gizella 65. Hungária gőzm. 108. Király 26.5. Viktória 283. Aszfalt és kátrány 15. Bauxit 430. Beocsini 1125. Borsodi szén 94. Lőrinci 39. Cement 90. Csepeli téglá 12. Szászvári 298. Kohó 400. István 26. Magnesit 2100. M. aszfalt 70. M. alt. kőszén 3325. Kerámiai 85. Móri szén 23. Nagybányai 100. Salgó 540. Uilaki 155. Urikányi 980. Atheneum 86. Fővárosi nyomda 4.5

Nádat, Gyékényt, Füzvesszőt minden mennyiségben vesz:
Deák Sándor, Pécs. (Postafiók.)
Kérek árajánlatot az eladandó mennyiség megemlítésével.

Nyiregyházán véres dráma játszódott le.

Egy katona négyszer rálőtt a menyegyerére, azután meglökte feleségét. — Mindketten életveszélyesen megsérültek.

Nyiregyháza, jan. 21. Mai reggel 6 órakor végzetes dráma játszódott le a Serház-utcában. A dráma főszereplője egy fiatal katona, a szenvedő hősnője pedig egy szerencsétlen fiatal leány, akit a sors vak véletlene útjába sodort ennek a katonának.

A katonát Martinovszky Andrásnak hívják, jelenleg Kecskeméten tisztiszolga.

Egy napon úgy látszik megunta a katonaeletet Martinovszky András és megszökött a gazdájától, akitől 3 millió korona készpénzt s egy civil felsőkabátot és aklapot, valamint egy Frommer-pisztolyt lopott el. A készpénzt 180 ezer korona híján elbújtatta, azután hazaiút Nyiregyházára az édesanyjához.

Ma reggel azzal ment el hazulról Martinovszky András, miután elbúcsúzott az édesanyjától, hogy megölje a menyasszonyát, Mlináresik Ilonát, aki a Serház-utca 7 szám alatti házban lakik.

Elnent a menyasszonya lakására s Mlináresik Ilonát otthon is találta. Rövid szökött után Martinovszky

előrántotta Frommer-pisztolyát és négyszer rálőtt a boldogtalan teremtesre, akinek egy golyó a fejét egy a balkezét érte, egy a balmellébe, egy pedig a jobb vállába fúródott. A leány sikoltva rogyott össze, mire Martinovszky megborzadva saját tetőtől kirohant az utcára, majd bezaladt a szomszéd Malagrandékhoz. A Malagrand leány hallván a revolverdörrenéseket és látva az izgatott Martinovszkyt kezében a füstölgő revolverrel, ijedten kérdezte:

— Mit csinált Andris?

— Agyonlőttem Ilonát — felelte Martinovszky — most magammal végzek.

Ezután berohant a lakásba, felszakította mellén a zubbonyt és mellbe lökte magát. A golyó valószínűleg a tüdejébe hatolt Martinovszkynak, aki összeesett.

A segítségül hívott menők csakhamar megérkeztek és az „Erzsébet” kórházba szállították a két sérültet, akik közül a leány élet-halál között lebeg s életbenmaradásához igen kevés a remény.

Franklin 75. Globus 29. Kunossy 5. Pallas 80. Révai 55. Rigler 60.5. Stefáneum 2 és háromnegyed. Uiságuzem 3 és háromnegyed. Vodianer 3.5. Bródi vagom 119. Cöburg 4. Csáky 9.5. Gazdagép 195. Fábián 65. Fegyver 10. Fémker. 125. Ganz Danub 3210. Ganz vilamos 1440. Gép és vaspt 62.5. Gyórfiv 50. Hoffher 120. Kaszab 41. Kissling 8. Kühne 33. Lang 114. Lipták 20. Maa 22.5. M. acél 195. M. belga 145. Lámpa 139. Mérlig 53. Rex Lloyd 12. Rima 137. Roessemann 51. Rothmüller 5.5. Schlick 51. Schuller 40. Teudloff 60.5. Vulkan 59. Wörner 14.5. Alt. fa 19. Dunaharaszti 1.9. Furnier 17.5. Guttman 790. Hazai faterm. 90. Honfa 7. Körösbányai 4. Kronberger 8 és háromnegyed. Lignum 36. Hittella 13.5. Erdő 1.6. Erdőbirt. 36. M. Lloyd 20. Nemzeti fa 500. Lichtig 2. Ofa 550. Rézbányai 80. Szlavonia 67. Nasic 2085. Viktória 2. Zabolai 27.5. Zentai 145. Adria 1030. Atlantika 24. Levante 175. Meiter 235. Bur 120. Kozuti 55. Városi 65. Déli 64. Nova 191. Allamvasut 465. Trust 157. Beszárk 50. Délcukor 525. Cukoripar 2455. Georgia 378. Mezőhegyesi 178. Stummer 2285. Fruktus 4. Ocean 17. Zimmer 30.5. Szalámi — Püsnöki 28. Tokaji bor 37. Villányi 44. Halker 23. Izzó 880. Juszt izzó 9. Vasm. vill. 100. Alt. gáz 14. O. légszusz 535. Auer 1100. Phöbus 91. Olajipar 76. Fővárosi 40. Kőb. polg. sör 650. Pannónia 17. Baróti szesz 1.5. Keglevich 11.5. Részvénytör 260. Tem. szesz 255. Krausz 56. Gschwindt 206. Schwartzner 90. Egisz 40.5. Ligetszemat. 17. Lukács furdó 8 és egynegyed. Jura 170. M. kender 61. Sz. kender 430. Gvapumósó 39. Goldberger 155. Karton 96. Pamutipar 228. Gv. textil 28. Szövő és kötő 37. Unió 8. Snódium 129. Flóra 72. Hung. mütr. 131. Szikra 45. Vander 3. Chincin 8 és egynegyed. Danica 98. Diana 12.5. Keletmagyar 32. Klein és fia 3. Klotild 33.5. Pharmacia 12.5. Szénkősz 4. Török 33.5. Dorogi 12. Felten 1275. Kábel 3300. Gummi 242. Inter 18. Telefon 117. Zagva 8.5. M. német 180. Östermélő 215. Bardi 16. Királyautó 2. Vasm. forgm. 225. Unió színház 36. Szolnoki 4. Bóni 72. Brassói 345. Gv. bór 96. Korvin film 6.5. Betűöntő 110. Papiripar 35. Hangvampar 19. Star film 55.

Zürichi zárlat: Páris 2793. London 2477. Newyork 518 és egynegyed. Brüsszel 2605. Milánó 2117 és fél. Hollandia 209 és egynegyed. Berlin 123 és fél. Bécs 72.95. Szófia 375. Prága 1560. Varsó 100. Budapest 72. Belgrád 855. Bukarest 275.
Fővárosi lisztek: Dupla 0-ás 10.1. 0-ás 10. 2-es 9.5. 6-os 8.1.
Utóközede: Iránvzat kissé gyenge. M. Hitel 483.5. Leszámit. 65. Salgó 540. Angol Magyar 39. Nova 192. Rima 139. Georgia 366. Ganz Danub 3190. Kőszén 3330. Szászvári 295. Cukor 2450.
Köztpénz háromtizenhatod-háromnyolcad százalék.
Terménytőzsde zárlat: Az iránvzat barátságos volt, a buza 2500, a rozs 5000 koronával drágult. A zabban sok külföldi árú került a piacra, ami nyomasztólaj hatott a helyi árakra.
Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 579 és fél. 600. egváb 595—97 és fél. 78 kilós tiszavidéki 605—607 és fél. egváb 602 és fél. 605. rozs 490—95. korpa 2525—575. egvábek tartottak.
Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizárfolyamokról: Angol font 344000—34700. cseh korona 2142—2147—2167. dinár 1170—1190. dollár 5 dollárosnál nagyobb 71430—72410. kisebb 71730—72410. francia frank 3896—3916. hollandi forint 28855—29105. lei 380—382. leva 510—516. lira 2920—2950. márka 16990—17140. osztrák korona 101.65—102.15. dán korona 12650—12780. svájci frank 13835—13975. belga frank 3600—3628. norvég korona 10910—11070. svéd korona 19220—19370. lenyelvél márka 13800—13940. Amstordam 29155—29305. Belgrad 1190—1196. Berlin 17190—17280. Bukarest 380—382. Brüsszel 3630—3643. Kopenhága 12850—12920. Krisztiania 11120—11170. London 345000—347000. Miláno 2940—2956. Newyork 72280—7266. Páris 3896—3916. Párga 2167—2179. Szófia 515—517. Stockholm 19470—18570. Varsó 13900—13970. Bécs 101.65—102.15. Zürich 13935—14005.
Ferencvárosi sertesvásár: Szabadvásári maradvány 523. érkezett 329. eladatott 150. Árak: Könnvü 19.5—20. nehéz 22—23. zártvásári maradvány 18. érkezett 21. eladatott 18. árak mint fent.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?
Hatvan utca 1. ref. nőszöki bérpalota, az udvarban.
Telefon 11-99. Telefon 11-99.
Részletfizetésre is vásárolhat egy helyen: vásznakat, varrógépeket, butorokat, férfi és női ruhaneműket, festményeket stb.
Aki beosztással tud élni, éppen úgy, mint a békében, most már fedezheti nélkülözhetetlen szükségleteit. Elérkezett a beszerzések ideje s lehetővé válik az által, hogy
az Ingóságközvetítő részletra is ad: vásznakat, sifonokat, kanavásznakat, aneinettet, damasztokat, paplanokat, varrógépeket, továbbá: butorokat, gyöngyörű szalagmirturákat, fehér félhálókat, gyermekágyakat, magános ágyakat, szekrényeket, tükröket, mosdókat, székeket, könyha és ebédiasztalokat, stélészeket, íróasztalokat stb. történelmi festményeket, szentképeket, címbalmokat, hegedűket, férfi és női télikabátokat és mindenféle ingóságokat.
Elvállalunk részletfizetésre való eladásra is mindenféle ingóságot. Ha tehát bármit eladni akar, forduljon az Ingóságközvetítőhöz. Felesleges ingóságait itt értékesítheti a legbiztosabban.
Használati tárgyak háromezeröttszáz koronától, csészkék alijal együtt vizes, boros, likörös poharak, kancsók a legolcsóbban, ruha, haj, fényvázos, surlók, kék nézevzer K-tól kaphatók.
Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, mindenképp forduljon el az Ingóságközvetítőbe. A legolcsóbb beszerzési forrás!

Mussózáshoz
désza, zsiroshordó, káposztakád és mindenféle kádárú legolcsóbb, javítások gyorsan készülnek. — Faabroncs, tüzgyújtáshoz és fűtéshez forgács kapható :—
Asztalos István
hordógyártási telepén,
Boldogfalva-utca 3. sz.
Bejárati: Miklós-utca bal oldalán, a második (Szalkai) utcán. — Telefon: 6—58.

Gyárhelyiség,
bármily üzemi célra megfelelő
azonnal eladó
Czim a kiadóhivatalban.

IGY NÉZ KI A VALÓDI FEDOL
BORAX SZAPPAN

Jegyezzünk „HANGYA” üzletrészt
Zömörüljünk szövetkezetekben
mert
„szövetkezésben az erő”

Hölgyek! Urak!

Ha nincs pénze, vagy ruhája, forduljon
TEGDES-hez, Péterfia 42.,
hol ugy kész, mint mérték után megrendelést het.
100 ezer, vagy havi 400 ezer K részletre kaphat.

Szörme Áruházban áthelyezve Piac-utca 64. sz.

Mindenféle szörmeárak és prémőrök rendkívül olcsó árban.
Róka boák 400—500 ezer K. Valódi Alaska róka 2-500 ezer K
Cimre tessék vigyázni.

Férfi gyapjuszövetek

az összes hozzávalókkal legolcsóbban beszerezhetők a

„MERINÓ” Posztókereskedelmi R.-T.

gyári lerakatában

Piac-utca 49. szám alatt.

Szoking és frakk különlegességek. Szolid szabott árak.

HOTEL ASTORIA KOSZUTH LAJOS-UTCA Szobák futással napi 60,000 koronából.	HOTEL PALACE RÁKÓCZI-UT Szobák napi 50,000 K-tól.
A főváros két legmodernebb szállodájában.	

Magasabb rangú tisztviselőkből alakult

„TÚZ”

fűtőanyag kereskedelmi vállalat, Piac-utca 41. sz.
Telefon 353.

Mázsánként 102,000—108,000 koronáért szállítja azonnal házhoz a legkötőbb porosz kőszent. — Állandóan raktaron tart: kőtűnő porosz kőszent, üzemi szenet, banya kokszot és mosott kővasszenet, amelyeknek mintája az irodában megtekinthető.

Tisztviselőknél, fix fizetésű erényeknek és egyesületeknek kedvező fizetési feltételek.

Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T., Vác.

Palackozott és hordós fajborral általános feltűnést keltenek és a legjobb hírnévnek örvendőnek.

Kapható:
palackonként, minden fűszerüzletben.

Nagyban:
Trigárszky Emilnél, Debrecen.
Hunyadi-utca 13. Telefon: 158.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Fiatal
intelligens uriember ismeretséget keresem. Levelet lilya szömu jelzőre a kiadóhivatalba kérek. 1460

Ajajlat.

Tea-rumok
ávezeve és kimérve legolcsóbban árban Királynál. Dégenfeld-tér 11. sz. 116

A kávét
Királynál a verő előtt pörkölök. Dégenfeld-tér 11. sz. 114

Gyümölcsök
lekvárok barack, meggy, ribizli, málna, csipke-rozsa (hecséri) cukrosziva, kőtűnő minőségek Király üzletében kaphatók. Dégenfeld-tér 11. sz. 4

Óra
és ékszer javítások szak-szerűen, jóállással kézi-tűnk Stasszik és Blatt-ner óras és ékszerészek, Csapó-u. 12. sz. 956

A legolcsó
aromás, zamatos kávék frissen pörkölve Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. sz. 180

Likőrök.
a legjobb gyártmányu, édesített italok: Kozntró csaszárkörte, vanília, unikum stb. ávezeve és kimérve Királynál olcsón kapható. Dégenfeld-tér 11. sz. 118

Király
kávái mégis a legjobbak. állandóan friss pörkölés. Dégenfeld-tér 11. sz. 118

Téglát
kedvező fizetési feltételek mellett gyári ár alatt vásárolhat. Hatvan utca 53. Telefon 7-28. 1385

Szilvortum
tönköly seprő, barack, kőtűnő főzött kőtűnő pálinkák kedvező árban. ávezeve, kimérve és poharaként Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. sz. 117

Pénzkölcsönt
háza, földre és váltóra legelőnyösebben közvetít a Közevitőbank, Piac-utca 42. 1267

Telefonok.
villamoscsengők, villamos orvosi műszerek, de-telegráfok, feszmerők, — legkomplikáltabb műszerek, géneket gyárt, javít vez. elad. cserél. villamos anyagok, gépek, izzó lámpák a legolcsóbb napi árban Földvárinnál. Debrecen. I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi u. 55. szám Telefon 168. 69

Faiborok
Szentannapusztai szőlőtelepről (Vámospusztán melletti) 1923 évi Sylváni, Turmint és Nagyburgundi, 1924 évi Kadarba Erdei, Kövidinka, Ezerjó, Rizling és Nagyburgundi minőségben hordónként vendéglősöknek és kocsmárosoknak eladó. Ertekezni naponta délután 3—5 óráig. Török Bálint-utca 18. földszint. 1287

Szoba
bútorozva agyban nélküli is kiadó magános úrhölgyvél. Csak úri embernek. Bethlen-utca 74. jobbra, második aító. 1496

Cornac
kimérve és ávezeve nagy választékban Királynál kapható. Egy nagy üveg cornac 37.000 korona Dégenfeld-tér 11. sz. 119

Óra
és ékszer javítások szak-szerűen, jóállással kézi-tűnk Stasszik és Blatt-ner óras és ékszerészek, Csapó-u. 12. sz. 956

A legolcsó
aromás, zamatos kávék frissen pörkölve Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. sz. 180

Likőrök.
a legjobb gyártmányu, édesített italok: Kozntró csaszárkörte, vanília, unikum stb. ávezeve és kimérve Királynál olcsón kapható. Dégenfeld-tér 11. sz. 118

Király
kávái mégis a legjobbak. állandóan friss pörkölés. Dégenfeld-tér 11. sz. 118

Téglát
kedvező fizetési feltételek mellett gyári ár alatt vásárolhat. Hatvan utca 53. Telefon 7-28. 1385

Szilvortum
tönköly seprő, barack, kőtűnő főzött kőtűnő pálinkák kedvező árban. ávezeve, kimérve és poharaként Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. sz. 117

Pénzkölcsönt
háza, földre és váltóra legelőnyösebben közvetít a Közevitőbank, Piac-utca 42. 1267

Telefonok.
villamoscsengők, villamos orvosi műszerek, de-telegráfok, feszmerők, — legkomplikáltabb műszerek, géneket gyárt, javít vez. elad. cserél. villamos anyagok, gépek, izzó lámpák a legolcsóbb napi árban Földvárinnál. Debrecen. I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi u. 55. szám Telefon 168. 69

Faiborok
Szentannapusztai szőlőtelepről (Vámospusztán melletti) 1923 évi Sylváni, Turmint és Nagyburgundi, 1924 évi Kadarba Erdei, Kövidinka, Ezerjó, Rizling és Nagyburgundi minőségben hordónként vendéglősöknek és kocsmárosoknak eladó. Ertekezni naponta délután 3—5 óráig. Török Bálint-utca 18. földszint. 1287

Szoba
bútorozva agyban nélküli is kiadó magános úrhölgyvél. Csak úri embernek. Bethlen-utca 74. jobbra, második aító. 1496

Cornac
kimérve és ávezeve nagy választékban Királynál kapható. Egy nagy üveg cornac 37.000 korona Dégenfeld-tér 11. sz. 119

Óra
és ékszer javítások szak-szerűen, jóállással kézi-tűnk Stasszik és Blatt-ner óras és ékszerészek, Csapó-u. 12. sz. 956

A legolcsó
aromás, zamatos kávék frissen pörkölve Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. sz. 180

Régi
jó hírnevű vendéglő fűszer üzlettel, 3 szobás modern lakással, kuzlizó, nagy udvarra bétó adó berendezés felszerelés eladó. Honvéd-utca és Libakert-utca sarkán 1491

85 katasztrális
hold legelő, kaszáló és nádas. Nádudvaron Szelenzés dűlőben kiadó, vagy eladó. Ertekezni Töcsökert. István-ut 15. 1481

Italmérési
gyakorlattal bíró fiatal asszony, kedvező fizetési feltételek mellett ajánlkozók kiszolgálónak, helyben vagy vidékre, csak jó menetű italméréshez, azonnal. Cim a kiadóban. 1486

Egy
szobás lakásom elcserele-ném hasonlóval, vagy kisebbel. Honvéd-utca 56. aító 2. 1457

Burgonya,
többféle minőségekben, kicsinyben, nagyban állandóan kapható. Bozókvt Csapó-utca 51. Telefon 342. 1474

Atadó
kettő szobás lakás egy katasztrális holdas szőlővel. Hock iroda. Szent Anna négy. 30

Forgalmas
helyen mindenre alkalmas üzlethelyiség átadó. Cim a kiadóban. 1505

Elcsereletem
1 szép szobából és fűszekamarából álló lakásomat hasonlóval. Meszenna utca 13. 1513

Intelligensebb
nő magános urhoz ajánlkozok házvezetőnek — gyermek nem akadály. Mester-utca 13. sz. Ital-mérés. 1510

Tisztelettel
értesítem a becses úrhölgyeket, hogy szalonnomban megérkeztek a legújabb tavaszi divatlapok. Még mindig féláron dolgozok, öv. Fekete Józsefné. Péterfia 52. 1507

Főhírelti
lakásokat egy-egy szobával közvetít Hock iroda. Szentanna négy. 31

Pénzkölcsönt
ingatlanok, méltányos kamattal (közvetít) Hock iroda. Szentanna négy. 32

Csapó
utca 67. Bálint József asztalos saját készítésű keményfa bútorait tartja raktaron. 950

Utcai
bútorozott szoba azonnal kiadó, esetleg fiatal párnak. József kir. herceg-utca 17. 1514

Herkules
tűzifa telep és szén raktár Károly Ferenc József út 10. szám. 1

Kiadó
Szotyori-telep 450. szám alatt egy fél emeletes szoba és egy jó menetű pékség azonnalra. Erdeklődni a helyszínen. 1504

Elsőrangú
ondoláló menyasszonyi és alkalmi fűszérső házhoz megy, délutáni órákban lakáson, mindenemű haimunkát, mosást, ondolást fűszérső vállalk. Holovitzné Anna. — Csapó-u. 441. 1501

Aranyat,
ezüstöt, brilliánsat, hamis fogat veszünk. Stasszik és Blattner. Csapó-u. 12. sz. 958

Egy
fiatal házaspár kvártélyt kaphat kevés bútorral. Károly Ferenc József-út 23. szám. pince. 1506

Egy
üvegű fiú kereskedő tanulóknak teljes ellátással azonnal felvétetik. Földi József kereskedő, néli, Bisarkeresztes. 2

Találattott
tisztí táncestélyen ridikül, zsebkendő fávól, átvethető Leprenyénél, — Honvéd-utca 3. 1500

Eladás.
Eladó
egy fehér hálószoba, ebédő asztal, 6 bőrzsékkal dívánv, olcsón eladó, elutazás miatt. Kossuth-u. 3 Boldogh. 1230

Bélyeggyűtemény
mosdó, márványlappal, tükörrel, dis dívánv, töltött székekkel, zsakett mellémmel, fekete női kosztüm eladó. Csapó-utca 11. balda. 1462

Sürgősen
eladó 2 garnitúra 8-as magánjáró cséplő. Tanulót felvesz Vértessy János autógarázs. Miklóss utca 53. 1359

Eladó
buza és rozsa, kisebb tételeiben is. Varrógép, teljesen jó állapotban és egy kőtűnő olajszelvény zártkocsi. Nyil-utca 34. 1473

Virág-utca
34 számú ház beköltözhető lakással, fűszerüzlettel sürgősen eladó. 1488

Eladó
egy öt század hasab tűzifa. Cim a kiadóhivatalban. 1478

István-út
13 számú ház eladó. Ertekezni István-út 15. 1482

Eladó
Batthyányi-utcán legmodernebb nagyvértékű ház. Hock iroda. Szentanna négy. 30

Egy
hízott sertés eladó. Veres-utca 12. 1508

160 kilós
prima sertés kihatíva eladó, esetleg a szalonnája. Dégenfeld-tér vas-sátor. III. sor 36 szám. 1512

Eladó
hízott sertés, liba, szalma. Jókai-u. 19. 1511

15 hektó
tisztán kezelt bor eladó. Berényi. Kossuth 61. sz.

Tűzifa
és terményüzlet nagyon forgalmas helyen, felszereléssel együtt elkötözés miatt utányosan eladó. Ertekezni Székely utca 9. szám. 1502

Eladó ház
Veres-utca 24. mely alkalmas gazdálkodónak vagy faternek is mely a telek tart 450 név-szöglet terület. Ertekezni uzvanott. 1503